

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 14CoP/81/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3824201288
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Nemravová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2025:3824201288.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Martiny Nemravovej, členov senátu JUDr. Róberta Bebčáka a JUDr. Miroslavy Korbašovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti: A. A., nar. XX.XX.XXXX, B. C. D., nar. XX.XX.XXXX, zast. Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, deti rodičov: matka B. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXXX/XX, F., a otec G. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. F., t. č. ÚVTOS a ÚVV Ilava, Mierové nám. 1, Ilava, o návrhu matky na zvýšenie výživného, o návrhu otca na zníženie výživného, o odvolaní otca maloletých detí proti rozsudku Okresného súdu Prievidza č.k. 11P/21/2024-144 zo dňa 11. novembra 2024 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Prievidza č.k. 11P/21/2024-168 zo dňa 19. marca 2025, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Prievidza č.k. 11P/21/2024-144 zo dňa 11. novembra 2024 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Prievidza č.k. 11P/21/2024-168 zo dňa 19. marca 2025 p o t v r d u j e .

Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie (ďalej aj len „okresný súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol, že „I. Zvyšuje vyživovaciu povinnosť otca G. A., nar. XX.XX.XXXX na maloletú: A. A., nar. XX.X.XXXX, naposledy určenú rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 9P/12/2019-21 zo dňa 20.5.2019 zo sumy 120 eur na sumu 150 eur a to počnúc 1.3.2024, ktoré je povinný platiť mesačne vždy vopred k rukám matky dieťaťa najneskôr do posledného dňa predchádzajúceho mesiaca.

II. Zvyšuje vyživovaciu povinnosť otca G. A., nar. XX.XX.XXXX na maloletého: B. C. D., nar. XX.XX.XXXX, naposledy určenú rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 14Pc/18/2018-57 zo dňa 15.8.2019 zo sumy 130 eur na sumu 200 eur a to počnúc 1.3.2024, ktoré je povinný platiť mesačne vždy vopred k rukám matky dieťaťa najneskôr do posledného dňa predchádzajúceho mesiaca.

III. Zameškané výživné z titulu zvýšenia výživného od 1.3.2024 do 30.11.2024 u maloletej A. vo výške 270 eur a u maloletého B. C. v sume 630 eur je otec maloletých detí povinný zaplatiť k rukám matky detí najneskôr do konca februára 2025.

IV. Návrh otca na zníženie výživného zameiata.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.“

2. Okresný súd vykonal dokazovanie rodnými listami detí, posudkom o dlhodobu nepriaznivom zdravotnom stave dieťaťa a oznámením o pokračovaní poberania príspevku, správou z diagnostického vyšetrenia mal. B. C. D., lekáarskymi správami B. B. H. z 10.05.2024, z 25.01.2024, z 12.07.2023, z 01.03.2023, z 21.10. 2022, z 22.04.2022, spisom Okresného súdu Prievidza sp. zn. 9P/12/2019, spisom Okresného súdu Prievidza sp. zn. 16P/8/2020, spisom Okresného súdu Prievidza

sp. zn. 9P/3/2023, potvrdeniami Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, správou kolízneho opatrovníka z 19.03.2024, správami ÚVTOS Ilava, výsluchom matky, výsluchom otca, výsluchom kolízneho opatrovníka, písomným návrhom otca, záznamom z ISR, spisom Okresného súdu Prievidza č.k. 14Pc/18/2018.

3. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 9P/12/2019-21 zo dňa 20.05.2019 okresný súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca voči mal. A. na sumu 120 Eur mesačne počnúc právoplatnosťou rozsudku dňom 13.06.2019. Otec v tom čase bol prepustený z výkonu trestu odňatia slobody, po liečení zo závislosti na omamných látkach krátko pracoval v Nemecku. Matka bola na materskej dovolenke s maloletým synom, prebiehalo konanie o určenie otcovstva voči nemu. Bývala v F. v dvojizbovom byte, maloletá chodila do škôlky, pričom náklady predstavovali 50 Eur, ďalej to boli bežné výdavky na oblečenie, obuv, matke pomáhala jej sestra a najstarší syn.

4. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 16P/18/2020-108 zo dňa 02.07.2020 okresný súd zamietol návrh otca na zníženie výživného na obe maloleté deti. Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že v tom čase pracoval otec do septembra 2019 v Nemecku so svojím bratom, ktorý mu dával sumu 1.300,- Eur mesačne v čistom. Keďže sa s ním nezhodol, vrátil sa na Slovensko, kde pracoval na dohodu, resp. brigádne s príjmom do 400 Eur. Okresný súd, preto vychádzal z potencionálneho príjmu, ktorého sa otec vzdal, a to v sume 1.300 Eur. Rozsudok nadobudol právoplatnosť v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č.k. 5CoP/56/2020-134 zo dňa 15.12.2020 dňa 01.02.2021.

5. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 9P/3/2023-32 zo dňa 07.03.2023 súd dal matke súhlas za otca dieťaťa k podaniu žiadosti na zmenu priezviska u mal. A. z priezviska A. na priezvisko D.. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 16.03.2023.

6. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 14Pc/18/2018-57 zo dňa 15.08.2019 súd zastavil konanie o určenie otcovstva k maloletému B. C. D., maloletého zveril do osobnej starostlivosti matke, otcovi určil vyživovaciu povinnosť s účinnosťou od 19.11.2018 v sume 130 Eur mesačne a určil zameškané výživné. V tej dobe boli výdavky na maloletého 200 Eur. Otec pracoval v Nemecku s príjmom 1.500 Eur. Matka bola na materskej dovolenke. Rozsudok nadobudol právoplatnosť v spojitosti s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 6CoP/41/2019-89 zo dňa 26.11.2019 v časti výživného 13.12.2019.

7. Z posudku Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza z 28.12.2023 vyplýva, že maloletý B. C. D. je v starostlivosti pedopsychiatra pre zmiešané poruchy správania a emotivity, Hyperkinetická symptomatika, porucha reči expanzívna zložka, hraničné zaostávanie v celkovom vývine dieťaťa, zdravotný stav vyžaduje osobitnú starostlivosť, osobitný prístup pri poruchách správania, sprevádzania do špecializovaných zdravotníckych zariadení a najmä náročný individuálny prístup.

8. Z potvrdení Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza vyplýva, že matka poberala v roku 2024 rodinné prídavky na deti v sume 120 Eur, poberala náhradné výživné na maloletú A. v sume 120 Eur, na mal. B. C. D. v sume 130 Eur, rodičovský príspevok v sume 473,30 Eur.

9. Z dokladov predložených matkou vyplýva, že mesačne platí za Wifi internet, Magio TV a telefóny spolu 62 Eur - vid' faktúra, č.l. 59 spisu, z poštových poukazov vyplýva úhrada matky za syna v škôlke cca do 30 Eur mesačne, v školskej jedálni uhradila v septembri 2023 platby 50 Eur, 25 Eur, v októbri 2023 sumu 12,50 Eur. Z potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza zo 06.05.2024 vyplýva, že otec nebol evidovaný na úrade práce ako uchádzač o zamestnanie, posledná evidencia bola v roku 2016, bol vyradený pre nespokojnosť.

10. Zo správy Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Ilava z 21.06.2024 vyplýva, že otcovi zdravotný stav dovoľuje vykonávať prácu. Z ďalšej správy vyplýva, že ku dňu 12.07.2024 otec nebol pracovne zaradený z organizačných dôvodov - nedostatok voľných pracovných miest, verbálne záujem o prácu prejavuje. Vo výkone trestu je od 29.05.2023 a predpokladaný koniec trestu 21.01.2026. Matka v priebehu konania trvala na podanom návrhu na zvýšenie výživného, otec si výživné nikdy neplnil. Ona si okrem práce predavačky privyrába brigádnicke a upratuje 4 hodiny denne, privyrobí si do 100 Eur, má predĺženú rodičovskú dovolenku, pobera rodinné prídavky a náhradné výživné. Býva s deťmi sama v byte, v nájomnom byte. Otec je bezdomovec, nemá žiadne bývanie, v minulosti užíval drogy, s deťmi sa nestretával, syn otca ani nepozná. So synom chodí k B. H. a na logopédiu do I., má zvýšené náklady

s cestovným. Rodičia sa dňa 11.09.2024 zúčastnili informatívneho stretnutia, na ktorom matka trvala na zvýšení výživného, od otca žiadne peniaze nedostáva, neplatil výživné ani v čase, keď robil v Nemecku. Syn ani nevie, kto je jeho otec. Otec podľahne drogám alebo alkoholu, buď je vo väzbe alebo na ulici. A. je piatačka, učí sa dobre, J. sa adaptoval v škôlke, chodí na logopédiu. Ako predavačka zarobí do 460 Eur, ďalej ešte stále poberá rodičovský príspevok 473,30 Eur, RP na deti 120 Eur a náhradné výživné. Za bývanie hradí výdavky spolu s internetom a TV v sume 460 Eur, za stravu v škole u A. dáva 37 Eur, ZRPŠ ročne 25 Eur, škôlka mesačne 100 Eur, pomôcky a oblečenie pre dcéru 200 Eur, kredit A. 20 Eur, Teo kredit 10 Eur, strava v domácnosti 400 Eur, hygiena 100 Eur, oblečenie, obuv 100 Eur. Otec uvádzal, že nesúhlasí so zvýšením výživného, má dlh na výživnom, z Nemecka posielal peniaze každý mesiac, mal záujem sa s deťmi kontaktovať cez FB. Pred výkonom trestu odňatia slobody bol nezamestnaný, naposledy pracoval v J. v I. ako murár, zarobil okolo 1.000 Eur, predtým pracoval v Nemecku ako murár s príjmom 2.500 Eur, v zahraničí veľa pil, pracoval tam načierno, odišiel sám. Je vyučený strojár. Má exekúcie, nevie za čo, nevie komu je akú sumu dlžný. Žiada o zníženie výživného.

11. Matka na pojednávaní dňa 11.11.2024 uviedla, že pomery na jej strane sa nezmenili. Žije s deťmi sama, aktuálne dostali sociálny byt od Mesta F., kde bude bývať s deťmi sama. Výdavky na bývanie budú 500 Eur, kde je zahrnutý nájom, elektrina, internet, TV, musela však zaplatiť zábezpeku dopredu cca 2.000 Eur. Rodičovský príspevok bude poberať do konca novembra. Pracuje na pracovnú zmluvu s príjmom do 640 Eur, chodí súkromne upratovať za 400 Eur. Poberá náhradné výživné a rodinné prídavky. Syn naďalej navštevuje MŠ, adaptoval sa, navštevuje s ním logopédiu, nechce, aby mal problémy v škole. Dcére kupuje veci na gymnastiku, športové oblečenie, obuv. Dcére zakúpila paušál, pričom celková platba operátorovi je 121 Eur. Otec sa o deti nezaujíma.

12. Otec na pojednávaní dňa 11.11.2024 uviedol, že nesúhlasí so znížením (správne má byť zvýšením) výživného. Matka mu nedala vedieť, že sa narodil syn. Keď pracoval v Nemecku výživné posielal, dozvedel sa až potom, že sa to posielala cez exekúciu, určitý čas výživné neplatil. Nie je pravdou, že by 6 rokov neplatil výživné. Nenamieta výdavky a potreby detí, ktoré uvádza matka. Bol odsúdený pre zanedbanie vyživovacej povinnosti, pracuje vo výkone trestu na pozícii operátor výroby, je platený podľa úkolu. Jeho zdravotný stav je dobrý, je vyučený strojár. Keď naposledy pracoval v Nemecku, zarobil cca 2.500 Eur, je pravdou, že pil alkohol, odišiel z tejto práce sám.

13. Okresný súd s poukazom na § 75 ods. 1 Zákona o rodine, § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine, § 62 ods. 2 Zákona o rodine a vykonané dokazovanie rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku jeho rozhodnutia, keďže dospel k záveru, že návrh matky na zvýšenie výživného na obe maloleté deti je plne dôvodný.

14. Vyživovacia povinnosť otca voči mal. A. bola naposledy upravovaná rozsudkom súdu zo dňa 20.05.2019 v sume 120 Eur, kedy mala maloletá šesť rokov, chodila do škôlky, bola zdravá. Matka bola na rodičovskej dovolenke s maloletým B. C.. V súčasnej dobe ubehlo viac ako 5 rokov, maloletá A. navštevuje piaty ročník základnej školy, okrem bežných výdavkov na stravu, ošatenie, obuv, telefón, matka všestranne podporuje aj jej mimoškolské aktivity, gymnastiku, kde jej zakupuje športové oblečenie a obuv. Výdavky na maloletú matka riadne preukázala a tieto neboli ani otcom spochybňované. Je zrejmé, že od doby poslednej úpravy výživného došlo na strane dieťaťa, ktoré je už školopovinné, k výraznej zmene pomerov v podobe zvýšených nákladov na všetky zložky jej života, strava, ošatenie, obuv, voľnočasové aktivity, pričom matka aj napriek starostlivosti o deti a skutočnosť, že žije s deťmi sama všemožne podporuje maloletú aj v športe. Okrem toho matka si plní svoju vyživovaciu povinnosť aj starostlivosťou o domácnosť, v ktorej žije s deťmi. Doposiaľ určená suma výživného 120 Eur nepokrýva ani v polovici výdavky na maloletú. Okresný súd preto zvýšil výživné zo sumy 120 Eur na 150 Eur. Pokiaľ ide o pomery na strane otca, ktorý so zvýšením výživného nesúhlasil, tak okresný súd konštatoval, že skutočnosť, že sa nachádza a najbližšie roky aj bude nachádzať vo výkone trestu odňatia slobody, nemôže ísť na ťarchu výživného. Otec si výživné neplní riadne dlhé obdobie, je odsúdený za neplnenie vyživovacej povinnosti, pričom mal aj obdobia, keď pracoval v Nemecku. Konkrétne uvádzal, že pred nástupom do výkonu trestu odňatia slobody pracoval v Nemecku s príjmom cca 2.500 Eur. Okresný súd preto vychádzal z tohto potencionálneho príjmu, ktorý by, nebyť toho, že je vo výkone trestu odňatia slobody, mohol dosiahnuť riadnou prácou, vedením riadneho a usporiadaného života. Otec pritom prehlásil, že je zdravý. Je namieste argumentácia matky, že výživné roky neplatí, matka poberá náhradné výživné, pričom sa voči nemu zákonite musí viesť aj exekučné konanie. Je bezvýznamné to, že otec dosahuje vo väznici minimálny príjem, tak ako vyplýva zo správy, pretože pre účely výživného

okresný súd nezobral tento faktický príjem ako relevantný, z ktorého by okresný súd posudzoval výšku výživného.

15. Na druhej strane okresný súd vysoko hodnotil pracovné úsilie matky, ktorá aktuálne do konca novembra 2024 bude poberať ešte rodičovský príspevok, avšak pracuje ako predavačka s príjmom približne 640 Eur, chodí aj súkromne upratovať, kde zarobí rôzne do 400 Eur. Jej príjem je teda cca 1.100 Eur. Matka sa pritom osobne a sama stará o obe deti, a hlavne maloletého B. C., ktorý je zdravotne postihnutý a vyžaduje osobitnú starostlivosť, čo vyplýva z predložených správ matkou. Okrem toho príjem matky tvorí náhradné výživné a rodinné prídavky. Matka sama znáša náklady na bývanie, ktoré sú aktuálne 500 Eur, v ktorých okrem nájmu sú zahrnuté aj výdavky na elektrinu, internet a TV, pričom matka musela zaplatiť aj zábezpeku 2.000 Eur.

16. Okresný súd videl dôvody na zvýšenie výživného aj u maloletého B. C., s ktorým matka navštevuje logopedičku, psychiatricku, teda zabezpečuje sama aj jeho zdravotnú starostlivosť. Za škôlku platí maloletému 100 Eur, kredit synovi 10 Eur, ďalej sú to náklady na stravu, hygienu, oblečenie, obuv. S poukazom na dobu poslednej úpravy výživného okresný súd videl dôvod na zvýšenie výživného zo sumy 130 Eur na sumu 200 Eur, a to práve s ohľadom na nepriaznivý zdravotný stav maloletej, mu matka musí venovať osobitnú starostlivosť, čím sa viac vyvažuje jej vyživovacia povinnosť. „Uplatňovanie princípu potenciality príjmov je namieste v prípade úmyselného protiprávneho konania, pre ktoré je otec vo výkone trestu odňatia slobody, v dôsledku čoho nemá takmer žiaden príjem (viď napr. sp. zn. 14CoP/15/2023 zo dňa 30.11.2023, KS Žilina, resp. rozsudok NS SR 3Cdo 236/2018 zo dňa 20.2.2019“. Okresný súd zvýšil výživné otca u oboch detí od 01.03.2024, t.j. od mesiaca, v ktorom bol podaný návrh matkou, pričom dôvody na zvýšenie výživného boli dané už v tomto mesiaci. Nedoplatok na výživnom z titulu zvýšenia výživného je u maloletej A. od 01.03.2024 do 30.11.2024 vo výške 270 Eur, t.j. 9 mesiacov po 30 Eur a u maloletého B. C. v sume 630 Eur, t.j. 9 mesiacov po 70 Eur. Tieto sumy nedoplatku okresný súd uložil otcovi zaplatiť do konca februára 2025 v súlade s § 232 ods. 3 CSP, otec si musel byť vedomý zvýšenia výživného vzhľadom na dobu poslednej úpravy výživného. Z tých istých dôvodov, pre ktoré okresný súd zvýšil výživné, zamietol návrh otca na zníženie výživného ako nedôvodný. O trovách konania okresný súd rozhodol podľa § 52 CMP.

17. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie otec, ktorý vyčítal okresnému súdu, že nezobral do úvahy, že v zmysle Trestného poriadku sú jeho aktuálne možnosti a majetkové pomery ovplyvnené tým, že je odsúdený, a teda je obmedzený na osobnej slobode. Samotné výživné v tejto podobe, ako určil okresný súd, znamená pre neho po dobu výkonu trestu odňatia slobody, pokiaľ okresný súd určil výživné po dobu výkonu trestu odňatia slobody, tak dlžné výživné bude narastať a bude predstavovať cca sumu 10.000 Eur, čo je pre neho likvidačné, nakoľko bez tejto sumy už v čase podania odvolania dlhuje vyše 20.000 Eur, čo vôbec okresný súd nebral do úvahy. V tomto prípade bude platiť za neho štát výživné. Žiadal, aby odvolací súd povedal pôvodnú výšku výživného do skončenia jeho trestu.

18. K doručenému odvolaniu sa vyjadrila matka, ktorá poukázala na správanie otca v čase do rozhodnutia okresného súdu, kedy otec neplatil riadne výživné. Uviedla, že je odsúdený už viackrát za zanedbanie povinnej výživy. Zanedbáva ho od roku 2018, dcéra má XX rokov, syn X rokov a súd dbal prevažne na jeho práva a nie na práva maloletých detí, preto po 6-tich rokoch podávania trestných oznámení je načase, aby súd zmenil svoje nazeranie. Nedávno otcovi maloletých detí zomrel otec, v podstate bude mať dedičské konanie, ktoré už prebieha, oficiálne sa vzdáva dedičstva kvôli exekúciám, ale brat mu dá svoju štvrtinu, takže bude mať aj na zaplatenie výživného. Ostatné matku nezaujíma, svoj trest si musí odsedieť kvôli svojej hlúposti a nezodpovednosti.

19. Kolízny opatrovník vo svojom vyjadrení uviedol, že na strane maloletých detí došlo k výraznej zmene pomerov v podobe zvýšených nákladov na všetky zložky ich života, stravu, ošatenie, obuv, voľnočasové aktivity, pričom matka aj napriek starostlivosti o deti a skutočnosti, že žije s deťmi sama, podporuje maloletú A. aj v športe. Na základe uvedeného navrhuje napadnutý rozsudok potvrdiť.

20. Otec k doručenému vyjadreniu kolízneho opatrovníka uviedol, že kolízna opatrovníčka je na strane maloletých detí. Napísal už v odvolaní, že žiada aspoň ponechať výživné v sume, v akej bolo určené do rozhodnutia okresného súdu, lebo mu počas výkonu trestu abnormálne narastie dlh voči štátu.

21. Otec vo svojom vyjadrení k vyjadreniu matky uviedol, že matka nedáva pravdivé informácie, nakoľko zasiela výživné na účet exekútorke a ona posielala výživné v sume 113 Eur, o čom ale on nevedel, takže splácal svoj dlh aj exekútorke a posielal aj čiastočné výživné na deti. Matka maloletých robila takéto veci aj otcovi svojho prvého syna. Matka maloletých klame. Čo sa týka dedičstva, tohto sa vzdal, a prečo sa vzdal, je jeho vec.

22. Z vyjadrenia matky k vyjadreniu otca vyplýva, že tvrdenia otca, že nevedel, že posielal 113 Eur je klamstvo, peniaze posielal jeho nadriadený, jeho brat K. A., ktorý presne vedel koľko má platiť a kedy má platiť. Papiere čítal každý rok od pani exekútorke, aj keď veľa rokov sa pokúšal nepreberať poštu za exekúcie, políciu, teraz ho všetko dobehlo a mal drzosť doteraz tvrdiť, že on výživné platí. Matka poberá náhradné výživné, ale jemu už nevysvetlíte aké sú pravidlá. Osoba ako on sú len samé klamstvá a žvásty, matka už o ňom nechce ani počuť. Čo sa týka jeho dedičstva, je jej úplne jedno, on peniaze, ktoré mu brat dá aj tak dlho mať nebude, on je samá exekúcia a problémy, a tým, čo argumentuje je jeho vec, nikto na to nie je zvedavý. Človek je nahneváný v prvom rade sám na seba, keď číta nezmysly od neho, on je jednoducho hrozný človek a čo, ako bude ďalej, tak ako vždy štát platí za neho výživné, aj keď sa dostane na slobodu, bude za pár dní to isté.

23. Kolízny opatrovník vo vzťahu k vyjadreniu matky uviedol, že sa oboznámil s písomným vyjadrením matky a zotrváva na svojich predchádzajúcich stanoviskách.

24. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku), oprávneným subjektom - účastníkom - otcom (§ 359 Civilného sporového poriadku) proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 Civilného sporového poriadku), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 363 Civilného sporového poriadku) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie bez viazanosti rozsahom (§ 65 Civilného mimosporového poriadku) a dôvodmi odvolania (§ 66 Civilného mimosporového poriadku), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 Civilného mimosporového poriadku), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 Civilného mimosporového poriadku), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 Civilného sporového poriadku a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie otca nie je dôvodné, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v napadnutých výrokoch (§ 387 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

25. Pretože odvolací súd v plnom rozsahu preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, na základe ktorého dospel k správny skutkový záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie odvolania otca, a pretože odvolací súd zdieľa i právne závery súdu prvej inštancie vo veci, ktorý na vec aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil, a preto sa stotožňuje s odôvodnením rozhodnutia, s poukazom na § 387 ods. 2 CSP, odvolací súd konštatuje správnosť jeho dôvodov a už iba odkazuje na správne a presvedčivé písomné vyhotovenie rozsudku. Odvolací súd ani s prihliadnutím na uplatnené odvolacie argumenty odvolateľa nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť, a preto mu nemôže dať za pravdu. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie sa potom žiada dodať už len nasledovné:

26. Odvolací súd za aplikácie § 380 ods. 2 CSP v spojitosti s § 67 CMP z úradnej povinnosti predovšetkým posudzoval, či konanie pred súdom prvej inštancie nie je zaťažené vadou/vadami, ktorá/ktoré sa týka/týkajú procesných podmienok. Posúdením procesného postupu súdu prvej inštancie v konaní, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci a ktorý zistil odvolací súd preskúmaním predloženého súdneho spisu, odvolací súd uvádza, že v konaní nezistil procesné vady zakladajúce dôvody pre zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. a/ CSP.

27. Hodnotenie dôkazov v zmysle § 191 CSP je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané procesné dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a relevantnosti pre rozhodnutie. Pri hodnotení dôkazov súd v zásade nie je právnymi predpismi obmedzovaný v tom, ako má z hľadiska pravdivosti ten-ktorý dôkaz hodnotiť. Uplatňuje sa teda zásada voľného hodnotenia dôkazov. Hodnotiaca úvaha súdu pritom, ale nie je svojvoľná, súd musí vychádzať zo všetkého, čo vyšlo v konaní najavo. Tieto skutočnosti musí súd rešpektovať a musí správne určiť ich vzájomný vzťah. Pritom súd nie je viazaný žiadnym poradím významu a dôkaznej sily jednotlivých dôkazov.

28. Súd prvej inštancie si túto svoju povinnosť splnil, výsledky vykonaného dokazovania riadne vyhodnotil a na ich základe odôvodnil rozhodnutie, s ktorým sa odvolací súd stotožňuje tak, ako už bolo uvedené vyššie. Odvolací súd ďalej uvádza, že vnútorné presvedčenie súdu (ako výsledok hodnotenia dôkazov), by sa totiž malo vytvárať na základe starostlivého uváženia a zhodnotenia dôkazov jednotlivo, aj v ich komplexnosti tak, aby vychádzalo z pravidiel formálnej logiky. Kontrola výsledku hodnotenia dôkazov, ku ktorým dospel súd, sa uskutočňuje najmä prostredníctvom inštitútu odôvodnenia rozsudku. Súd má povinnosť dbať na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé a vyhovujúce najmä základnej požiadavke preskúmateľnosti. V posudzovanom prípade súd prvej inštancie v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie dokazovaním riadne zistil skutkový stav veci, aplikoval naň správny predpis a svoje rozhodnutie aj veľmi podrobne a presvedčivo odôvodnil. Okolnosti namietané otcom v odvolaní nemajú za následok úvahu odvolacieho súdu, ktorá by nebola zhodná s v napadnutom rozhodnutí prezentovanou úvahou súdu prvej inštancie.

29. Posúdením otcom produkovaných odvolacích námietok vo svetle skutočností z obsahu spisového materiálu plynúcich, tieto odvolací súd nevyhodnotil ako opodstatnené k odlišnému rozhodnutiu ako okresný súd.

30. Prispievať na výživu svojich detí je zákonnou povinnosťou obidvoch rodičov a ak aj si túto povinnosť rodičia neplnia, môže súd aj bez návrhu určiť rozsah ich vyživovacej povinnosti. Na dosiahnutej životnej úrovni svojich rodičov má právo podieľať sa aj ich dieťa (§ 62 Zákona o rodine).

31. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

32. Pre posúdenie schopností a možností rodiča v zmysle § 75 ods. 1 Zákona o rodine nie sú rozhodujúce jeho skutočné zárobkové (prípadne aj majetkové) pomery, ale jeho reálne zárobkové (prípadne aj majetkové) možnosti, dané okrem iného jeho fyzickým stavom, nadaním, množstvom získaných vedomostí a pracovných skúseností a pod.

33. Uvedené ustanovenie je vyjadrením zásady tzv. potenciality príjmu povinného rodiča, v zmysle ktorej súd pri určovaní výživného neprihliadne len na skutočný príjem povinného rodiča, ale na jeho schopnosti, možnosti a celkové majetkové pomery, t. j. prihliadať k jeho zjavne nevyužitým schopnostiam. Rozhodujúci je potom príjem, ktorý rodič reálne mohol dosahovať a nie príjem, ktorý fakticky dosahuje, pretože princíp potenciality má prednosť pred princípom fakticity (práve takáto situácia v súdnej veci nastala). V zmysle § 62 ods. 5 Zákona o rodine je rodič povinný plne rešpektovať svoju vyživovaciu povinnosť a svoje výdavky usmerniť tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti nebolo ohrozené a s využitím svojich subjektívnych vlastností a pracovných príležitostí si organizovať svoje pracovné aktivity tak, aby mal reálnu možnosť si riadne plniť svoju vyživovaciu povinnosť (obdobne uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo/200/2018 zo dňa 30.04.2019). Zdôvodnenie sa vidí v existenčnom charaktere výživného a v potrebe zabrániť povinnému, aby svojím konaním znižoval jeho rozsah. V rámci výpočtu zákon uvádza vzdanie sa výhodnejšieho zamestnania, zárobku a majetkového prospechu. Princíp potenciality príjmov je inštitútom výrazne ochraňujúcim záujmy oprávneného. Záujem zákonodarcu na tom, aby v rámci majetkových vzťahov odvodených od príslušných osobných rodinnoprávných vzťahov boli uspokojené potreby subjektov týchto vzťahov, siaha až do tej miery, že umožňuje hodnotiť nielen jeho životné okolnosti a pomery, ktoré sú reálne dané (prednosť pred princípom fakticity), ale aj tie, ktoré by za určitých podmienok mohli existovať. Relevanciu v zmysle následkov potenciality nemožno jednotlivým prípadom priznať len za podmienky, ak k takému konaniu došlo zo špekulatívneho, ale závažného dôvodu. Závažným dôvodom môže byť zdravotný stav, potreba miesta výkonu povolania bližšie k bydlisku rodiny, organizačné zmeny, potreba vykonávania starostlivosti o člena rodiny. Následkom princípu potenciality (ak sa nepreukáže ospravedliteľný dôvod) je skutočnosť, že súd pri určovaní výšky výživného vychádza z potenciálneho príjmu.

34. Okresný súd, preto podľa odvolacieho súdu, pri určení výšky výživného správne vychádzal u otca z jeho potenciálnych príjmov, to znamená príjmov, ktoré (potenciálne) mohol a môže mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav (tvrdenia o nepriaznivom zdravotnom stave neboli preukázané), schopnosti, prax, dopyt na trhu práce. Okresný súd mal za to a odvolací súd vzhľadom na výsledky dokazovania v prvoinštančnom konaní s týmto záverom súhlasí, že doposiaľ určená suma výživného 120 Eur nepokrýva ani v polovici výdavky na maloletú. Ak okresný súd potom zvýšil výživné na maloletú A. zo sumy 120 Eur na 150 Eur, počnúc dňom 01.03.2024 a na mal. B. zo sumy 130 Eur na 200 Eur počnúc dňom 01.03.2024, pričom otec so zvýšením nesúhlasil, tak odvolací súd konštatuje, že skutočnosť, že sa nachádza a najbližšie roky aj bude nachádzať vo výkone trestu odňatia slobody, nemôže ísť na ťarchu výživného. Otec si výživné neplní riadne dlhé obdobie, je odsúdený za neplnenie vyživovacej povinnosti, pričom mal aj obdobia, keď pracoval v Nemecku. Bol to otec, ktorý uvádzal, že pred nástupom do výkonu trestu odňatia slobody pracoval v Nemecku s príjmom cca 2.500 Eur (č.l. 143 spisu). Ak za týchto okolností okresný súd vychádzal z tohto potencionalného príjmu, ktorý by, nebyť toho, že je vo výkone trestu odňatia slobody, mohol dosiahnuť riadnou prácou, vedením riadneho a usporiadaného života, tak postupoval vecne správne. K tvrdeniam otca v odvolaní, že po prepustení bude dlh predstavovať cca 10.000 Eur, čo je pre neho likvidačné, je podľa odvolacieho súdu potrebné uviesť, že nie sú pre rozhodnutie odvolacieho súdu, v danej skutkovej situácii, rozhodujúce, pretože rozhodujúce v tejto situácii, za použitia princípu potencionality, sú predpokladané príjmy otca, pokiaľ v tejto rovine okresný súd vychádzal z výšky príjmov uvádzaných samotným otcom, tak takýto postup nie je možné vyhodnotiť ako nesprávny. Ak otec v odvolaní uvádzal, že počas celej doby bude platiť za neho výživné štát, tak uvedené podľa odvolacieho súdu, bez ďalšieho, neznamená nesprávnosť záverov okresného súdu v rovine výšky výživného. Len pre úplnosť odvolací súd pripomína, že okresný súd svojím rozhodnutím prihliadol aj na súdnu prax, a to na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 236/2018 zo dňa 20. februára 2019, podľa ktorého „Skutočnosť, že sa otec maloletého dieťaťa povinný platiť naň výživné dopustil úmyselného protiprávneho konania majúceho znaky trestnej činnosti, za ktoré bol vzatý do väzby a následne mu bol súdom uložený nepodmienečný trest odňatia slobody, pri výkone ktorého došlo k poklesu alebo až strate jeho príjmov, nemôže byť na úkor maloletého dieťaťa. Táto skutočnosť nie je dôvodom, pre ktorý by sa nemal uplatniť princíp potencionality príjmov, v zmysle ktorého súd neprihliada len na skutočné príjmy osoby povinnej platiť výživné, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jej potenciálnych príjmov, to znamená príjmov, ktoré mohla mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce“. Nebol preto rozhodujúci faktický príjem otca maloletých detí počas výkonu trestu odňatia slobody, ale príjem, ktorý by ako rodič reálne mohol dosahovať, pretože princíp potencionality (bližšie pozri ods. 33 tohto rozhodnutia) má prednosť pred princípom fakticity. V zhode so záverom okresného súdu sa na tomto mieste uvádza, že na vyhoviecie návrhu otca maloletých detí na zníženie výživného, prípadne ponechanie v pôvodnej výške, nebola preukázaná zodpovedajúca zmena pomerov, a ňou bez ďalšieho, nie je len to, že otec maloletých detí sa v dôsledku svojho konania nachádza vo výkone trestu odňatia slobody (Nález Ústavného súdu ČR sp. zn. IV. ÚS 1181/2007). Podľa odvolacieho súdu vychádzajúc z uvedeného, s poukazom na odôvodnenie napadnutého rozsudku a odôvodnenie tohto rozhodnutia odvolacieho súdu vyššie, boli splnené práve podmienky na zvýšenie výživného na obe maloleté deti. Nebola preukázaná zmena pomerov v zmysle § 78 ods. 1 Zákona o rodine, a to taká, ktorá by mala upraviť výšku vyživovacej povinnosť otca maloletých detí uvádzaná v odvolaní. Výkon trestu odňatia slobody otcom maloletých detí sám o sebe nie je hodnotený ako podstatná zmena pomerov pre zníženie vyživovacej povinnosti otca maloletých detí. Inými slovami vyjadrené krajským súdom, výkon trestu odňatia slobody nemožno považovať za okolnosť, ktorá by odôvodňovala zníženie výživného z dôvodu straty príjmu, a to najmä z dôvodu, že trestné stíhanie a výkon trestu si otec maloletých detí zapríčinil sám. Krajský súd dodáva, že je mu zrejmý rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5CdoR/6/2023 zo dňa 27.04.2023 (rozhodnutie sa týka zvýšenia výživného nie zníženia výživného), avšak okolnosti danej sporovej veci, a to zohľadnenie pracovného zaradenia otca maloletých detí počas výkonu trestu odňatia slobody, princíp potencionality, ktorý má prednosť pred princípom fakticity, t.j. reálnych príjmov povinného rodiča a posledného určenia výšky vyživovacej povinnosti, pri ktorom určení sa vychádzalo z potencionalných možností otca maloletých detí, krajský súd nezistil priestor na iné rozhodnutie ako urobil napadnutým rozsudkom okresný súd, preto vo vyvolanom odvolacom konaní bolo jeho rozhodnutie potvrdené ako vecne správne.

35. Z judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov vyplýva, že súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do

všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku účastníka konania, ktorý ju nastolil. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty účastníkov konania (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Na ďalšiu irelevantnú argumentáciu zachádzajúcu podrobne do detailov, nespôsobilú ovplyvniť rozhodnutie vo veci samej odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

36. Krajský súd napokon považuje za potrebné primerane poukázať aj na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1 Cdo 147/2011 z 25. apríla 2012, podľa záverov ktorého odvolací súd, ktorý sa stotožnil so závermi súdu prvého stupňa, neporušil zákon, ak v odôvodnení svojho rozhodnutia skonštatoval správnosť dôvodov rozhodnutia súdu prvého stupňa a navyše tiež rozviedol vlastnú argumentáciu.

37. Vychádzajúc z prezentovaných úvah sa odvolací súd stotožnil s určujúcim záverom súdu prvej inštancie, ktorý uviedol vo výrokovvej časti svojho rozhodnutia. Vzhľadom na skutkové okolnosti okresný súd podľa zistení odvolacieho súdu v dostatočnom rámci zohľadnil i skutočnosti, špecifiká v prejednávanej veci, preto odvolací súd napadnuté rozhodnutie okresného súdu potvrdil ako vecne správne rozhodnutie cez úpravu v § 387 ods. 1, 2 CSP, v podrobnostiach odkazuje na dostatočné odôvodnenie napadnutého rozhodnutia. Súdom prvej inštancie zvolenej argumentácii podľa odvolacieho súdu nemožno nič z hľadiska jej racionálnosti, dostatočnosti, či vo svetle naplnenia zmyslu a účelu ochrany záujmov detí ako osobitne zákonom chránených subjektov, vytknúť.

38. Podľa § 396 ods. 1 CSP ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie.

39. Odvolací súd zároveň potvrdil i závislý výrok o trovách konania, pričom východiskom je, že v mimosporových konaniach upravených CMP platí vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení § 52 CMP, § 55 CMP zásada, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, čo znamená, že každý z účastníkov si teda sám znáša svoje trovy, ktoré v konaní platil. CMP obsahuje z tejto zásady aj výnimku v zmysle § 55 umožňujúceho náhradu trov konania priznať, ak je to spravodlivé s ohľadom na okolnosti prípadu, pričom zákon nekonkretizuje, komu môže súd podľa tohto ustanovenia náhradu trov konania priznať. Zákonodarcu konštatoval, že materiálny korektív spravodlivého požadovania náhrady trov konania môže súd použiť vo všetkých typoch mimosporových konaní. Zároveň je však potrebné zdôrazniť, že pre aplikáciu § 55 CMP nie je nevyhnutným predpokladom úspech v konaní. S poukazom na tieto uvedené teoretické východiská súd prvej inštancie rozhodol správne o nároku na náhradu trov konania v zmysle § 52 CMP, tak že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, keďže nezistil dôvod na aplikáciu výnimky v zmysle § 55 CMP, ktoré závery v konkrétnostiach odvolateľ ani nespochybnil a existenciu takýchto okolností ani vo vzťahu k nároku na náhradu trov konania neuvádzal.

40. Keďže odvolací súd nezistil dôvod na aplikáciu výnimky v zmysle § 55 CMP ani pokiaľ ide o trovy odvolacieho konania, o týchto rozhodol podľa § 396 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

41. Rozhodnutie bolo odvolacím senátom prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP). Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1 a 2 CSP). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 CSP). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).